

I JORNADES INTERNACIONALS LA PARTICIPACIÓ SOVIÈTICA A LA GUERRA D'ESPANYA 80 ANYS DESPRÉS

Palau de les Heures
Universitat de Barcelona - Campus Mundet

29 i 30 de maig de 2017

URSUS

Sobre la Plaza Roja
una nube de alas ha oscurecido el sol.
Son los aviadores de la U. R. S. S.
-Todas sus trayectorias tienen por meta el Alba-

La Gloria está en la tierra.
Es el mañana limpio
tras el tenaz presente.
Es la mano en la mano,
es la rosa y el trigo.
Es el trabajo alegre
y el Deporte y el Arte.
Es la boca en labios,
es el hierro y el yunque.
Es la risa que canta
y el sueño sin tinieblas.

Bajo las alas rojas la juventud destila
duena de su Destino que es su fuerza y su gracia.
Los hombres no se humillan, los hombres no se cogen
y las mujeres nunca se venden que vendarse.
En España también se permitieron
con los puños en alto rotar en el cielo
un cielo picado de faros a los que viven
de la extracción de sangre «Ad Misericordiam Dei Gloriam».
Los aviones rojos vuelaban por ese cielo
limpiando las esquinas de las cruces nazis
y de los negros vapores del Imperio Romano.

¡España tendrá un castro rojo del Alba
que vendrá entre cascabeles como una tormenta!

LUIS GONCALVES

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI Biblioteca
Pavelló de la República

Taller
d'Història
de Gràcia
CENTRE D'ESTUDIS

SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS

AJUNTAMENT DE
SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS

HORARIS

Dilluns, 29 de maig

Matí

09,30h

Presentació de les Jornades a càrrec del Degà de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona (UB). **Xavier Roigé**.

10,00h

Els pilots republicans i aviadors voluntaris soviètics en la Guerra Civil espanyola. **Natalia Anikeeva**. Doctora en Ciències Històriques. Professora de l'Institut Estatal de Relacions Internacionals de Moscou.

10,30h

L'aviació estrangera en la Guerra Civil d'Espanya 1936-1939. Els aspectes tècnics i estratègics. **Vera Malay**. Doctora en Ciències Històriques. Professora de la Universitat de Belgorod.

11,00h

Els pilots voluntaris en la memòria històrica de Rússia i Espanya. **Ekaterina Grantseva**. Doctorada en Història. Vicedirectora del Centre d'estudis espanyols i portuguesos de l'Institut d'Història Universal de Ciències de Rússia.

11,30h: Pausa cafè

12,00h:

El pilot republicà emigrant rus Mikhail Krygin en el cel d'Espanya. **Konstantin Semenov**. Investigador principal de la Casa de l'Emigració Russa de A. Solzhenitsyn

12,30h

La Guerra Civil espanyola i la família: diferents camins dels generals germans Hidalgo de Cisneros (nous documents d'arxius). **Alexander Sagomonyan**. Doctor en Ciències Històriques. Professor de la Universitat Estatal de MV Lomonosov de Moscou.

13,00h

Els russos anarquistes voluntaris en la Guerra Civil espanyola. **Dmitry Rublev**. Doctorat en Història. Investigador principal de l'Arxiu Estatal Rus d'Història Polític-social.

13,30h: Dinar

15,00h

El Pilot soviètic Eugeniy Antonov en la Guerra Civil d'Espanya 1937-1938. Documental sobre el pilot Eugeniy Antonov. **Oleg Antonov**, director d'Aviaconversia , doctor de ciències

15,30h

La Guerra Civil d'Espanya. La petjada espanyola. Documental amb subtítols en castellà. **Elena Yakovich**. Autora del documental. Es projectaran alguns fragments d'aquest.

17,00h

Taula rodona amb participació dels familiars dels participants voluntaris aviadors soviètics a Espanya

Moderadora: Ekaterina Grantseva

Larisa Arkhangelskaya i **Egor Arkangelskiy**, filla i besnét respectivament del pilot Sergei Gritsevets

Dmitry Tolstoshein, fill del pilot de caça Ivan Panfilov

Natalia Stepanova, néta de l'aviador, el general Aleksander Osipenko i besnéta del Mariscal Kulik

18:00

La Diplomàcia soviètica en la Guerra Civil espanyola. **Olga Volosyuk**. Doctora en Ciències Històriques. Professora de l'Escola Superior d'Economia.

Dimarts, 30 de maig

Matí:

09,30h

L'impacte social de la Revolució Russa a Catalunya fins 1939. **Josep Puigsech**. Doctor en Història. Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

10,00h

Historia, Arqueologia, Didàctica i Memòria dels aeròdroms de l'aviació republicana. **Francesc Xavier Hernández Cardona**. Catedràtic d'Història de la UB. Director de DidPatri, Didàctica del Patrimoni.

10,30h

El Centre d'Interpretació de l'Aviació Republicana i la Guerra Aèria (CIARGA). Santa Margarida i els Monjos. **Ramon Arnabat**. Doctor en Història, professor de la Universitat Rovira i Virgili, membre del grup de recerca ISOCAC

11,00h

La indústria de guerra a Catalunya durant la Guerra Civil des de la perspectiva soviètica. **David Gesalí; David Íñiguez**. Historiadors d'ADAR i DidPatri.

11,30h: Pausa Cafè

12,00h

Cauen bombes soviètiques i espanyoles. La influència soviètica en els bombardejos aeris de la aviació republicana. **Juan Boris Ruiz**. Investigador d'ADAR.

12,30h: Taula rodona amb participació dels investigadors i familiars d'ADAR: *ADAR i la difusió de la història aeronàutica. Investigant la història del personal soviètic participant a Espanya.*

Moderador: Bernat Pizà. Historiador i secretari tècnic d'ADAR.

Participants: Juan Boris Ruiz, Manel Pinar, Ramon Arnabat, Aquil·lí Mata, David Gesalí, i David Íñiguez.

13,30h: Dinar

15,00h:

La Universitat de Barcelona i la memòria. SIDBRINT recupera la història dels brigadistes. **Dra. Lourdes Prades**. Responsable del CRAI Biblioteca Pavelló de la República i del Projecte SIDBRINT (Sistema d'Informació Digital sobre les Brigades Internacionals).

15,30h:

Tancament de les Jornades a càrrec del catedràtic de la UB **Francesc Xavier Hernández Cardona** i professor de la Facultat d'Educació.

16,00h:

Visita al refugi antiaeri del Palau dels Heures. Antiga residència del president de la Generalitat, Lluís Companys. **Josep Maria Contel**. Periodista. Membre del Taller d'Història de Gràcia.

I JORNADES. LA PARTICIPACIÓ SOVIÈTICA EN LA GUERRA D'ESPANYA 80 ANYS DESPRÉS

Barcelona, 29 i 30 de maig de 2017

Resum

Aquestes jornades pretenen incidir en l'estudi de la participació soviètica en la guerra espanyola, 80 anys després de la contesa.

Els dos eixos principals d'aquestes jornades confluiran en les recerques realitzades per part dels historiadors de les universitats de la Federació Russa i pels duts a terme en el context estatal espanyol, tant des del marc universitari, com el desenvolupat pels investigadors de l'Associació d'Aviadors de la República, ADAR.

Direcció

Dr. David Íñiguez

Organització

Associació d'Aviadors de la República, ADAR

DidPatri. Didàctica del Patrimoni. Universitat de Barcelona

Facultat d'Educació. Universitat de Barcelona

Facultat de Geografia i Història. Universitat de Barcelona

CRAI. Biblioteca Pavelló de la República. Universitat de Barcelona

CIARGA. Centri d'Interpretació de l'Aviació Republicana i la Guerra Aèria

Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

Taller d'Història de Gràcia

Coordinació de les jornades

Sr. David Gesalí

Dra. Ekaterina Grantseva

Dr. Carlos Lázaro

Sr. Bernat Pizà

Comitè Científic

Dr. Francesc Xavier Hernández Cardona

Dr. Pelai Pagès Blanch

Dr. Ramon Arnabat Mata

Dra. Lourdes Prades Artigas

Dr. Xavier Rubio Campillo

Dra. Maria Feliu Torruella

Dra. Ann Elizabeth Wilson

Sra. Mireia Romero Serra

Sr. Josep Maria Contel

Amb la col·laboració

Diputació de Barcelona

Consolat de la Federació Russa a Barcelona

Localització

Palau dels Hores. Campus Mundet – Universitat de Barcelona

Passeig de la Vall d'Hebron 171

08035 Barcelona

Metre: Mundet-L3

Més informació:

adar.secretaria@gmail.com